

KAPITOLA PRVNÍ

Cesty nebes a země

Neměl bys vnímat moudrost Konfucia jako něco vznosného a mimo naše chápání nebo jako něco, na co by lidé dneska měli pohlížet jen z dálky s úctou v srdci.

Pravdy tohoto světa jsou vždy obyčejné a jednoduché. Podobně jako slunce vychází každé ráno na východě a zapadá na západě, stejně jako jaro je časem setí a podzim časem sklizně.

Konfuciovy pravdy jsou těmi nejjednoduššími.

A ty nám ukazují, jak máme žít, aby byly naše duše šťastné.

Konfuciovo učení nám může pomoci získat a udržet spirituální štěstí v našem moderním světě, zvyknout si na náš denní rytmus a přijmout osobní břemena, která nás zároveň tíží i učí.

Může se nám zdát, že to, co čteme, postrádá logiku. Většina myšlenek se soustředí na jednoduché závěry. Je jen málo pasáží, které jsou dlouhé. Skoro vše, co najdeme, bude krátké a jednoduché.

Pochopíme, jak může být nedostatek slov druhem učení.

Konfucius řekl: „Kdy vůbec nebesa promluvila?“ A přesto se střídají čtyři roční období, se kterými je spojeno toliko zrození. „A promluvila nebesa vůbec?“ (Rozpravy XVII)

A pokračoval: „Podívej, nebesa nad námi, tichá a klidná, nikdy nepromluvila slovo, a přesto řídí střídání čtyř období, znovu a znovu. Vše kolem nás se rodí a vzniká. Potřebuji k tomu vůbec něco dodat?“

To, co nacházíme u Konfucia, jsou jednoduché, obyčejné a hřejivé myšlenky. A tímto přístupem zaujal a získal své studenty.

Konfucius měl 3000 studentů, z nichž 72 jich bylo výjimečných. Byli to muži neobyčejných ctností a moudrosti. Každý z nich se stal šířitelem myšlenek, které se zakořenily široko daleko. A Konfucius se stal v Číně mudrcem.

Mudrcové jsou lidé, kteří během svého času na této zemi využijí svého osobního charisma a schopností k tomu, že nás dokáží přesvědčit o své nové víře. Takoví muži jsou zrozeni z přírody, nepadají jen tak z nebes.

Smysl pro přirozený a vyvážený vývoj najdeme už ve staré čínské mytologii v pověsti o vzniku světa. Vypráví o něm příběh Pan Gu, který podle mytologie rozdělil nebesa a zemi. Toto rozdělení ale nebylo náhlou změnou, jak by si západní civilizace mohla představovat. Pan Gu nevezme sekeru a nerozdělí vše jednou ranou, aby byl na šťastném konci svět zalit slunečním svitem. To by nebylo čínské. Příběh, jak jej znají čínští lidé, je popsán v jejich nejstarší kronice San Wu Li Ji. Tam se píše o zrození světa jako o velmi klidném, pozvolném procesu plném očekávání:

Země a nebesa byly promíchány dohromady v kosmickém vejci už 18 000 let a Pan Gu žil uprostřed toho všeho. Když se nebesa a země oddělovaly, čistá esence Yang se stala nebem a těžká Yin zemí. Pan Gu zůstával uprostřed a devětkrát za den se proměňoval. Na nebi se usadil Bůh, na zemi mudrc. Každým dnem se nebe zvyšovalo o 30 metrů a země se ztlušťovala o 30 metrů. A Pan Gu rostl také o 30 metrů. Když dosáhl věku 18 000 let, nebe bylo nekonečně veliké, země nekonečně hluboká a Pan Gu nekonečně vysoký.

Po tom všem se země a nebesa rozdělila, ale ne jako když dvě pevné věci rozlomíte a křupne to, ale jako postupné dělení dvou esencí; lehká, čistá Yang vystoupala a stala se nebem a těžká Yin se potopila a stala zemí. Ale ani to není konec rozdělení, proces právě začal.

Uvědomme si, kolik pozornosti Číňané věnují jakékoliv změně. Podívejme se na Pan Gu, který stojí uprostřed nebe a země a prochází devíti změnami denně. Podobně jako u novorozence se malé nenápadné pokroky odehrávají každý den.

Také najdete pasáž o tom, jak se na nebi usadí Bůh a na zemi mudrc. Pan Gu zůstává v obou světech velmi mocnou a moudrou bytostí.

Pro Číňany je myšlenka dokonalé existence ztotožněná s existencí v obou realitách. A to by mělo být naší inspirací.

Nebe ztělesňuje idealismus, kde stačí roztáhnout křídla a svobodně letět, neexistuje potřeba kompromisu, nejsou zde žádná pravidla ani překážky.

Země představuje schopnost držet se pevně nohama na zemi, vše je zvažováno kritickým realistickým pohledem.

Lidé, kteří mají pouze ambice a nevážou se na realitu, jsou snílky, ne idealisty, a ti, jež se vážou k zemi a prvek nebe chybí v jejich srdci, nejsou realisté, ale dřiči.

Idealismus a realismus jsou naše nebesa a země.

Ale vývoj Pan Gu stále pokračuje a příběh nekončí.

Poté, co se nebesa a země oddělily, se každý den nebesa vzdalovala o deset stop, země zesilovala o deset stop a Pan Gu rostl každý den spolu s nebem. Tak minulo 18 000 let, dokud nebylo nebe nekonečně vysoko, země nekonečně hluboká a Pan Gu nekonečně urostlý. Jinými slovy, význam podobenství je v tom, že lidský rod je roven nebesům i zemi. Nebesa, země a lidstvo tvoří dohromady tři sféry – tři rovnocenné, velké a důležité podstaty, ze kterých je svět stvořen.

Lidé jsou hodni respektu a měli by se navzájem respektovat. To byl pohled Konfucia na lidský přístup.

Při četbě Konfuciových Rozhovorů zjistíme, že Konfucius byl málokdy ke svým studentům hrubý nebo přísný. Většinou trpělivě a klidně opakoval zadání, používal návody a hádanek, aby žáci sami přišli na podstatu myšlenky a přijali ji za vlastní.

Zažíváme učitele, kteří hubují svým studentům a přikazují, co dělat a co ne. Tak by neměl učitel vypadat. Dobrý učitel bude jako Konfucius mírumilovně zprostředkovávat výměnu názorů a přibližovat se třem sférám – nebesům, zemi a humanitě –, aby spolu mohly prosperovat a vzkvétat.

Všichni bychom měli usilovat o klidnou, neuspěchanou a respektující povahu, která je popsána v Rozhovorech Konfucia.

Naší nekonečnou snahou by mělo být nechat klíčové principy Konfuciova učení vstoupit do našich srdcí. Sjednotíme-li povahu nebes, země a lidskosti v dokonalém celku, dosáhneme nekonečné síly.

V Číně se dnes říká, že pokud chce národ přežít a prospívat, nebesa se na něj musí usmívat, země jej musí podporovat a lidé musí žít v míru. To je harmonizující rovnováha, kterou může Konfucius odkázat dnešku.

Z toho můžeme usoudit, jaká obrovská síla proudila Konfuciovi srdcem. Pro tu jeho sílu jej Mencius, jiný slavný čínský filozof, popsal jako vznešenou duši. Jedině když se esence nebes, země a všeho mezi tím spojí s lidským srdcem, vzniká velká síla. Co ale myslíme spojením nebes a humanity? Máme na mysli lidskou rasu a přírodu v dokonalé harmonii.

Pracujeme tvrdě na vytvoření harmonické společnosti, ale v čem spočívá skutečný soulad?

Jsou to více než dobré sousedské vztahy nebo srdečné vztahy mezi lidmi. Je nutné zahrnout celou přírodu. Harmonické a šťastné společné žití na této planetě. Lidé by měli mít úctu k přírodě a respektovat i její životní cykly.

Je to síla, kterou když se naučíme ovládat a využívat, získáme velikost myslí, jakou disponoval Konfucius. Konfuciov postoj byl velmi mírný, ale uvnitř bylo jeho srdce neklidné. A to vše pramenilo z jeho přesvědčení.

Jeho žák Zigong se jej jednou ptal, jaké jsou nezbytné podmínky pro národ, aby mohl žít v míru. Odpověď, kterou dostal, byla zase velmi jednoduchá: „Jsou k tomu potřeba silné paže, dostatek jídla a důvěra lidí.“ Tím prvním byl míněn silný aparát vlastní armády, aby byl schopen ubránit zemi. Druhým byly myšleny dostatečné, vlastní a nezávislé zdroje potravin. A třetí podmínkou je důvěra obyčejných lidí v budoucnost národa.

Tento student měl vždy po ruce spoustu doplňujících otázek. Oponoval, že tři podmínky jsou příliš. „Řekni, od které podmínky bys upustil jako první, kdybys musel?“

Konfucius odpověděl: „Vzdal bych se ozbrojených paží. Poradíme si bez ozbrojené ochrany.“

Zigong se ptal dál: „A kterou bys odepsal jako další?“ Konfucius se vši vážností řekl: „Vzdal bych se jídla. Nebudeme jíst.“ A dodal: „Smrt je tady s námi od začátku věků. Ale pokud nebudeme mít víru, obyčejní lidé si nebudou mít na čem zakládat. Zůstat bez jídla jistě vede ke smrti, ale dá se smrt vůbec obejít? Smrt tedy není nejhorší věc, která se nám může stát.“

Nejhorší je selhání a kolaps, který následuje v momentě, kdy se lidé vzdají vlastního národa.“

V materiální rovině je šťastný život jen série úspěchů, kterých jsme dosáhli, ale skutečný mír a stabilita přichází z přijetí těch, jež nám vládnou.

Tak by se dalo popsat Konfuciovo pojetí vlády.

Věřil, že pouhá síla víry je schopná udržet národ pohromadě.

Ve 21. století měříme hodnotu kvality života v různých zemích nejen pomocí hrubého národního produktu (HDP), ale musíme se zaměřit i na škálu hrubého národního štěstí (HNSŠ). Jinými slovy, při hodnocení země a národa jako bohatého a mocného se nedívejme jen na ekonomické ukazatele, ale podívejme se i do srdcí obyčejných lidí. Cítí se bezpečně? Jsou šťastní? Jsou vnitřně ztotožnění s životem, který vedou?

Na konci 80. let minulého století se Čína účastnila mezinárodního průzkumu, který se zaměřil na spokojenost a prožitek štěstí svých občanů. Spokojenost Číňanů dosáhla 64 procent. V roce 1991 se znovu Čína podrobila výzkumu. A index spokojenosti stoupl na 73 procent. Důvodem bylo zlepšení životních podmínek. Potřetí se výzkum konal v roce 1996 a výsledek spokojenosti klesl na 68 procent. Je to tedy velmi složitá záležitost a výsledek ukazuje, že i když společnost vzrůstá materiálně i kulturně, lidé mohou zažívat duševní rozčarování.

Podívejme se v čase zpět do doby před 2500 lety a navštívme mudrce v méně prosperujících časech. Konfucius měl velmi rád svého žáka Yan Hui. Při jedné příležitosti jej chválil: „Jak je Yan Hui úžasný! Žije v prosté chýši s miskou rýže a naběračkou vody. To je bída, kterou by většina lidí považovala za neúnosnou. Hui ale nedovolí, aby to mělo vliv na jeho radost ze života. Jak je Yan Hui úžasný!“ (Rozpravy VI)

Yan Huiho rodina byla velmi chudá. Žili v nuzné chýši v malém údolí a nikdy neměli dostatek jídla či oblečení. Pro většinu lidí je těžký život v chudobě neúnosný, ale Yan Hui dokázal najít štěstí v tom, co měl.

Někteří lidé by možná řekli: „Takový je život. Všichni musíme žít, chudí i bohatí, s tím se nedá nic dělat!“

Co je na Yan Huiho životě obdivuhodné a stojí za upozornění, není to, že zvládal žít v těžkých podmínkách, ale jeho chuť do života a radost z něj. Když si ostatní stěžovali na těžké životní podmínky, jeho optimismus nepolevoval. Z toho nám plyne, že skutečné osvícení nás v životě ochraňuje před materiální závislostí a udržuje nás v klidném

a ustáleném myšlení. Je netečné k pomíjivé slávě nebo k osobním výhrám.

Je samozřejmé, že nikdo nechce žít těžký život v nedostatku, ale na druhou stranu bychom neměli řešit naše duchovní problémy nabýváním majetku.

Život v moderní Číně se stává viditelně pohodlnější a materiálně zabezpečenější, přesto se většina lidí necítí spokojená. Důvodem je zviditelněná vrstva bohatých lidí, a z toho plyne u obyčejných lidí jakýsi pocit nespravedlnosti.

To, na co se vlastně soustředíme, může probíhat ve dvou směrech. Jedním je vnější pohled, nekonečně široký, zaměřený na celý otevřený svět, a druhý je vnitřní pohled, ryjící nekonečně hluboko, objevující vlastní srdce. Vždy jsme trávili příliš mnoho času díváním se po okolním světě a příliš málo času s vlastním srdcem a duší.

Konfucius nám okrývá tajemství, jak být šťastný a jak najít vnitřní mír.

Všichni toužíme po šťastném životě, ale štěstí je pouhý pocit, který vůbec nesouvisí s bohatstvím nebo chudobou. Souvisí pouze a jenom s naším hlubokým srdcem.

Konfucius učil své žáky hledat v životě štěstí. Jeho filozofie byla předávána celé věky a ovlivnila celou řadu velkých učenců a básníků.

Student Zigong se jednou zeptal: „Chudí bez podlézavosti a bohatí bez své arogance. Co si o tom myslíte?“ Představte si někoho velmi chudého, jak nežeb-
rá, a nebo na druhou stranu někoho velmi bohatého bez své povýšenosti. Co si
o tom myslíte? Konfucius takovou představu pochválil, ale dodal, že to nesta-
čí. Je zde ještě vyšší stupeň. „Chudí budou spokojeni a bohatí budou pozorní
a vnímaví.“

Tento vyšší stupeň vyžaduje, aby byl životní úděl přijat, akceptován klidně
a smířlivě a s prožitkem vnitřního štěstí, s takovým štěstím, které nemůže být
odebráno ani těm nejhudším. Moc a bohatství dokáže člověka změnit v pyš-
ného a požitkářského, ale měl by odolat a zůstat ušlechtilý, zdvořilý a s veselou
myslí. Takoví lidé nezbloudí a udrží si vnitřní štěstí a sebeúctu. Taková osoba je
právem nazývána „junzi“.

Slovo „junzi“ se vyskytuje v Konfuciových Rozhovorech častěji než kteréko-
liv jiné. Takto popisuje Konfucius ideálního člověka, kterým se může stát bohatý
i chudý, potenciálně tedy kdokoli z nás. Dodnes v Číně tento termín označuje
ucelenou osobnost. Konfuciova představa skutečného junzi přežila a prochází
celou čínskou historií, ve které se velcí junzi objevují a inspirují nás i dnes.

Naše oči vidí tolik z tohoto světa a tak málo z vlastního srdce a duše.

Tao Yuanming, slavný básník východní dynastie Jin, byl jedním z nich. Pra-
coval jako úředník 83 dní, až jej jedna událost přiměla tuto práci odmítnout
a vrátit se domů. Dostal příkaz od svých nadřízených ustrojít se, zavázat si róbu
páskem jako výraz respektu k inspektorovi, který měl zkontrolovat jeho práci.
Dodneška se nosí oblek a uvázaná kravata jako známka vzájemného respektu.
Tao Yuanming odmítl a řekl: „Nebudu se uklánět jako otrok pro pár porcí rýže.“
Jinými slovy, nebyl připraven podlézat jiným za nízkou úřednickou mzdu. A tak

se vrátil zpět domů. Po návratu napsal, jak se cítil: „Když se moje duše stala otrokem mého těla, cítil jsem se zarmouceně.“ Cítil, že ve znamení lepšího jídla a trochu lepšího života by se musel ponížovat a podlézat. Nechtěl žít takový život. „Vím, že se nemohu vrátit do své minulosti, ale vím, co čekám od své budoucnosti. A to budu následovat. A tak se vrátil zpět na svůj milovaný venkov.

V dnešní době všichni tvrdě pracují, aby uspěli ve své kariéře, vítězí nad divokou konkurencí. A vypadá to, že pracovní zařazení a to, kolik člověk vydělává, jsou nejdůležitějšími ukazateli osobního úspěchu.

Ale čím je konkurence náročnější, tím více pocítujeme potřebu nastavit si vlastní hranice a vyhodnotit vztahy s ostatními. Jak se můžeme s tímto břemenem pohybovat v dnešní společnosti? Jsou zde nějaká pravidla, aby nás usměrnila?

Zigong se opět ptá Konfucia na velmi důležitou věc: „Existuje jedno jediné slovo, které mi může být průvodcem po celý život? Můžeš mi říci slovo, které mne bude doprovázet do konce mých dnů?“ Konfucius klidným tónem hlasu odpověděl: „Pokud takové slovo existuje, je to pravděpodobně slovo shu, což znamená tolerance.“

Ale co si pod tímto slovem představujeme dnes? Konfucius pokračoval: „Nenařizuj druhým, po čem sám netoužíš.“ To znamená, nenuť druhé dělat to, co sám dělat nechceš. Pokud je člověk schopen se toho v životě držet, není to málo, je to až dost.

S tím souvisí i význam slov – „s polovinou myšlenek z knihy Rozhovory od Konfucia mohu vládnout celému císařství“. Někdy stačí pochopit jedno slovo nebo myšlenku a vydrží to na celý život.

Konfucius je pravý mudrc. Nenabízí příliš mnoho myšlenek. Mnohdy pouhé slovo může být to jediné, co potřebujeme.

Konfuciovův žák Zengzi jednou řekl: „Způsobem, jakým se Mistr chová k sobě, chová se i k ostatním. A podle tohoto principu posuzuje druhé. A to je vše. Konfuciovo učení může být vydestilováno do pouhých dvou slov – poctivost a tolerance. Jednoduše řečeno, musíš být sám sebou, ale zároveň mít na mysli i druhé. Zmíněnou tolerancí Konfucius myslí to, že nikdo nemá právo nutit lidi dělat to, co sami odmítají nebo co by je dokonce zraňovalo. A v případě, že jiní lidé zraňují tebe, chovej se, jak nejtolerantněji dovedeš. To se ovšem velmi snadno řekne, ale hůře koná. Většinou, když se nám něco nespravedlivého stane, těžko se to jen tak překonává. A pokud se přes to přeneseme, budeme zranění pravděpodobně zase a zase.“

Být tolerantnější k druhým ve skutečnosti nechává více prostoru
nám samotným.

Existuje velmi zajímavý buddhistický příběh.

Dva mniši sejdou ze svého chrámu vysoko v horách, aby dostali v údolí nějakou almužnu. Když dojdou k břehu řeky, najdou tam nešťastnou dívku, jak se nemůže dostat na druhou stranu. Starý mnich k dívce promluvil: „Přenesu tě na druhou stranu na svých zádech.“ Mladý mnich nedokázal více, než jen zírat v údivu. Neodvažoval se na nic zeptat. Ušli dvacet mil a nakonec to už nemohl mladý mnich déle unést, tak se starého mnicha zeptal: „Mistře, jsme mnichové, musíme držet celibát, jak jsi mohl nést dívku na svých zádech přes řeku?“ Starý mnich chladně odpověděl: „Ty jsi viděl, jak jsem ji přenesl přes řeku a nechal jít. Jak je možné, že s sebou neseš tuto otázku dvacet mil a ještě jsi ji nepustil?“ Poučení z tohoto příběhu je přesně to, co nám Konfucius ukazuje. Když je čas

nechat věci být, máme je nechat být. Být tolerantnější k druhým ve skutečnosti nechává více prostoru nám samotným.

To, co nás Konfucius učí, není jen věci přijímat a nechat zase jít, ale hlavně pomáhat těm, kteří to potřebují. To je to, co myslíme úslovím „Když daruješ růži, její vůně zůstane na tvých rukou“.
Dávat přináší větší štěstí než dostávat.

Je zde i třetí termín po poctivosti a toleranci. Ve středu Konfuciovy teorie stojí „laskavost“. Konfuciovův student Fan Chi se jednou pokorně zeptal Mistra: „Co je laskavost?“ Učitel odpověděl ve dvou slovech: „Milovat lidi.“ Milovat druhé je laskavost.

Fan Chi se ptal dále: „A čemu říkáme moudrost?“ Učitel řekl: „Znát lidi.“ Pochopení druhých je moudrost.

Milovat a starat se o druhé je laskavost a pochopit ostatní je moudrost. Tak je to jednoduché.

A jak se nejlépe stát laskavým a milujícím člověkem?

Konfucius odpovídá: „Laskavý člověk pomáhá druhým lidem snášet jejich úděl tak dlouho, jak on sám snáší svůj osud. Schopnost podat pomocnou ruku, to je základní metoda laskavosti.“ (Rozpravy VI)

Pokud přemýšlíš o pozvednutí sebe samého, zároveň také myslí na toho, komu k pozvednutí pomůžeš. Pokud se rozhodneš realizovat své sny, myslí na to, komu jinému také pomůžeš splnit jeho sen. Dá se začít i s každodenními maličkostmi, například se chovat ke druhým tak, jak chceš, aby se oni chovali k tobě. To je způsob, jak žít v souladu s laskavostí a spravedlností.

V životě může člověka potkat leccos, náhlá nezaměstnanost, rozpad manželství, zrada od přítele nebo ztráta někoho blízkého. Může to být pro

nás něco velmi vážného, ale i zanedbatelného, na to neexistují objektivní měřítka.

Když se například říznete a rána je asi 3 cm dlouhá, je to vážné zranění a nebo zanedbatelné? Pro mladou křehkou dívku, která se z úrazu bude léčit týden, je to vážné zranění, ale pro velkého, silného muže to bude maličkost, které si možná ani nevšimne.

Z toho plyne, že záleží čistě a jenom na nás, jakou na sebe vezmeme podobu, jestli mladé a křehké dívky a nebo silného velkého muže.

Pokud je tvá mysl nekonečně široká a její hranice dostatečně vzdálené, budeš vždy schopen udržet události ve správné perspektivě.

Pamatuji si příběh, ještě z mé učebnice angličtiny, o králi, který trávil každý den kladením tří zásadních otázek: Kdo je ta nejdůležitější osoba na světě? Která je nejdůležitější věc na světě? A kdy je ten nejlepší čas věci vykonat?

Položil tyto otázky svým dvořanům a svým ministrům, ale nikdo mu neuměl dát odpověď. Král byl velmi zklamáný.

Jednoho dne odešel převlečený za obyčejného člověka do vzdálených míst. Našel si nocleh u starého muže. Uprostřed noci jej probudil rámus a uviděl muže celého od krve, jak vběhl do domu starého muže.

Muž volal: „Pronásledují mne muži, chtějí mě zatknout!“ Starý muž nezaváhal a nabídl mu úkryt.

Král byl k smrti vyděšený a nemohl spát. Za chvíli k domu přijeli určení vojáci a ptali se starého muže, zdali tudy nikdo neběžel či zda někoho neviděl. Starý muž odpověděl: „Nevím, nikdo jiný tady není.“

Poté vojáci odjeli do tmy. Pronásledovaný muž prohodil pár slov vděčnosti a odešel. Starý muž zamkl dveře a šel spát.

Příští den se král ptá muže: „Jak je možné, že jste se nebál tomu muži pomoci? Nebál jste se, že si způsobíte nějaké potíže? To vás mohlo stát život! A potom jste jej nechal jen tak jít. Proč jste se jej nezeptal, kdo je?“

Starý muž klidně odpověděl: „V tomto světě je nejdůležitější člověk ten, který stojí před vámi a žádá vás o pomoc. Ta nejdůležitější věc je pomoci mu. A nejdůležitější čas je právě teď, bez prodlení.“

Najednou to bylo králi vše jasné. Ty tři filosofické otázky, které dlouhou dobu neustále kladl, byly zodpovězeny právě v té chvíli.

Tento příběh je jako předloha pro čtení Konfucia.

Co je nejvýznamnější na lidech, jako byl Konfucius nebo jiní velcí filozofové, myslitelé minulosti nebo dneška? Je to jejich schopnost čerpat z jejich praktických životních zkušeností, pravd a principů, které přitom může použít každý.

Tyto pravdy nelze jen tak nalézt v obsáhlých svazcích klasických nebo starověkých spisů. K tomu by bylo potřeba lupy a enormního slovníku a trvalo by celý život tyto pravdy najít a pochopit ...

Skuteční mudrcové předávali svůj život a své zkušenosti skrze velké proměny světa tak, že stále můžeme cítit jejich teplo. Po tisíce let se na nás usmívají, v tichosti nás pozorují, jak pokračujeme ve sklizni z jejich moudrosti.

Konfucius nabízí jednoduché pravdy, které nám pomáhají rozevřít naše srdce a duši

a nechá nás dělat správná rozhodnutí na cestě našimi životy. Prvním krokem na této cestě je mít správné odhodlání.